

Αγαπητοί Φίλοι,

Σας ευχαριστούμε ιδιαίτερα για την τιμή που κάνετε στην εκδήλωσή μας, για την τιμή που κάνετε στον τόπο μας, στη Μυτιλήνη.

Σε μια κοινή εκδήλωση, μαζί με το Σύλλογο Καλλονιατών Λέσβου, υπό την αιγίδα της ΟΛΣΑ. Είναι κοινή, γιατί δείχνει τον κοινό μας πόθο και την κοινή μας αγάπη για τον γενέθλιο τόπο μας.

Έχουμε τη χαρά σήμερα να παρουσιάσουμε μια «ιδιαιτέρη» πλευρά του τόπου μας, την περιβαλλοντική του ομορφιά. Γιατί θέλουμε να προβάλλεται το νησί μας, ο τόπος μας, όχι μόνο για τα «συνηθισμένα» ή τα «επικάικρα» και αναφέρομαι στο πρόσφατο ζήτημα του μεταναστευτικού. Μια ομορφιά που την εκτιμά ιδιαίτερα ένα κίνημα. Αυτό των «παρατηρητών των πτηνών» ή, αγγλιστί, birdwatchers. Αυτούς που εμείς ονομάσαμε «πουλάκηδες».

Οι «πουλάκηδες», το FaceBook, ο Αριστοτέλης, και το BBC.

Τους έχουμε δει. Με τους τρίποδες τους, τα κιάλια, τις φωτογραφικές τους μηχανές. Έρχονται από όλον τον κόσμο, κυρίως την άνοιξη, μαζί με τα μεταναστευτικά πουλιά, αλλά και το φθινόπωρο. Και σίγουρα δεν είναι «οι συνηθισμένοι» τουρίστες. Είναι, θα λέγαμε, «εναλλακτικοί» επισκέπτες. Τους βλέπουμε κοντά στο χωριό μας, στις αλυκές. Να σκαρφαλώνουν στα παρατηρητήρια, να κρατούν σημειώσεις, να συναγωνίζονται για την καλύτερη φωτογραφία σε ένα άθλημα που λέγεται birdwatching. Οι ίδιοι δεν το θεωρούν ούτε άθλημα ούτε χόμπυ. Είναι γι' αυτούς αφοσίωση στη φύση. Στο facebook υπάρχει ο σύνδεσμός τους, «Lesvos Birders», και στο διαδίκτυο το www.lesvosbirding.com.

Ίσως να νομίζουμε ότι ήρθαν στα μέρη μας με την άφιξη των φοινικοπτέρων – πιο γνωστά ως flamingos. Όμως όχι. Οι φίλοι μας αυτοί άρχισαν σιγά σιγά να έρχονται από την αρχή της δεκαετίας του '80, αλλά είναι αλήθεια ότι το κίνημα αυτό γιγαντώθηκε στα μέσα της δεκαετίας του '90. Και δεν έρχονται για τα φοινικόπτερα – αυτά άλλωστε είναι όψιμοι επισκέπτες. Το νησί μας, με κέντρο το οικοσύστημα

των αλυκών, έχει ένα μοναδικό πλούτο βιοποικιλίας, κυρίως πτηνών. Όχι πως τώρα έγινε μαγνήτης για τα πουλιά και τους «πουλάκηδες». Το οικοσύστημα, τόσο στις αλυκές, όσο και στον Τσικνιά και στον Βούβαρη, ήταν πάντα πλούσιο. Θυμάμαι - αμυδρά - στα παιδικά μου χρόνια τους μεγάλους που με ξώβεργες έπιαναν πουλιά στις αλυκές, και κάμποι μάλιστα τα βαλσάμωναν. Στο σχολείο του χωριού υπήρχε (υπάρχει ακόμα, άραγε;) έκθεση με βαλσαμωμένα πουλιά.

Μια συνέντευξη με έναν «πουλάκη»

Επικοινωνήσαμε διαδικτυακά με τον ...διακεκριμένο πουλάκη, τον Steve Dudley. Είναι ο συγγραφέας του εξαιρετικού βιβλίου «*A Birdwatching Guide to Lesvos*».

Σε αυτήν την πρωτότυπη συνέντευξη, του υποβάλλαμε μερικές ερωτήσεις:

- Πώς σας βλέπουν οι ντόπιοι;

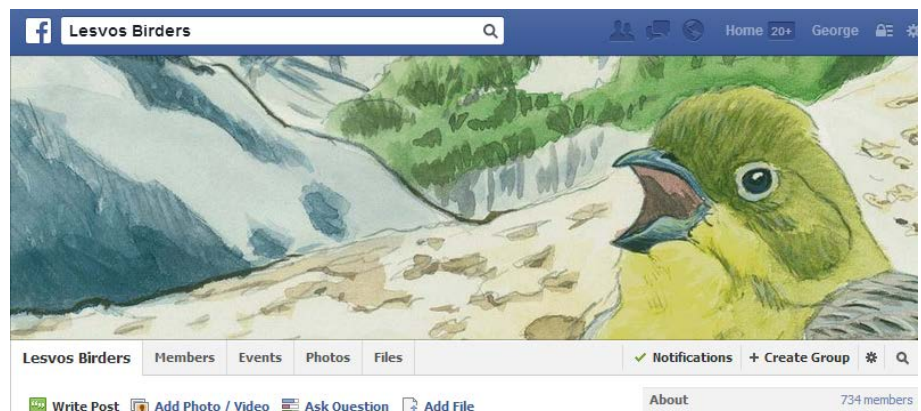
- Η ανταπόκριση που βρίσκω είναι θαυμάσια και έχω πολλούς, πάρα πολλούς φίλους σε όλο το νησί – ξενοδόχους, ταβερνιάρηδες, λίγους οικολόγους (πολλοί αναφέρονται στο βιβλίο και στην ιστοσελίδα). Άτομα που σχετίζονται με τον τουρισμό εκτιμούν την αξία του κινήματος στην προώθηση της Λέσβου και το βλέπουν ως μοχλό για την ανάπτυξή του. Βοήθησα, μάλιστα, παρεμβαίνοντας, όταν το νησί έχασε μια πτήση από το Ηνωμένο Βασίλειο, και μεσολάβησα σε μια άλλη εταιρεία προκειμένου να επεκτείνει τις πτήσεις της καλύπτοντας και την άνοιξη και το φθινόπωρο, ώστε να εξυπηρετηθούν άτομα που ενδιαφέρονται για την παρατήρηση των πτηνών.

- Ποια είναι η άποψή σας για την οικονομική επίπτωση του κινήματός σας στο νησί μας;

- Γνωρίζω ότι η δραστηριότητα της παρατήρησης των πτηνών είναι ζωτικής σημασίας για την τοπική οικονομία και έχει υπολογιστεί ότι ο οικότουρισμός (αυτό είναι στην πραγματικότητα η παρατήρηση των πτηνών) συνεισφέρει σε αξία περίπου 3 εκατομμύρια ευρώ ετησίως στην τοπική οικονομία. Έτσι μπορώ να δω τις δραστηριότητές μας θετικά. Διαπιστώνω, επίσης, ότι η αξία δεν είναι απλώς οικονομική, αλλά βοηθά στην ενδυνάμωση μιας φωνής ώστε, όσο το δυνατό, το νησί, ή τουλάχιστο τα καταφύγια άγριας ζωής στο νησί, να επιβιώσουν.

- Ποια είναι η άποψή σας για το νησί μας;

- Το αγαπώ. Αγαπώ τους ανθρώπους και το φαγητό, αν και δεν μιλώ καθόλου Ελληνικά, πέρα από τα λίγα απαραίτητα.

Οι δικοί μας «πουλάκηδες».

Μαζί τους είναι και αρκετοί συμπατριώτες μας. Τους δικούς μας τους γνώρισα, και αυτούς, από το διαδίκτυο. Στην αρχή τυχαία τον Παντελή Θωμαΐδη, μετά τον Πέτρο Τσακμάκη, και άλλους. Οι φωτογραφίες τους, πραγματικά υπέροχες. Κάποιος θα πει, ωραία μας τα λες, αλλά βγάζουν αυτές τις φωτογραφίες με ακριβό εξοπλισμό. Δεν είναι όμως έτσι απλά τα πράγματα. Για να βγει μια τέτοια φωτογραφία, ο εξοπλισμός βοηθά, το δίχως άλλο. Αλλά

δεν φτάνει αυτό. Χρειάζεται αγάπη, πραγματικό πάθος με το αντικείμενο. Υπομονή, γνώση, μεράκι, και ναι, τύχη. Τους ζηλεύω και τους θαυμάζω – κάθε φορά που βλέπω μια ακόμα φωτογραφία, ευχόμενοι να ήμουν κι εγώ εκεί, με τη δική μου μηχανή και τα δικά μου κιάλια.

Ο Αριστοτέλης και το BBC

Και ο Αριστοτέλης; Μέσα σε όλα αυτά, μάθαμε ότι ο πρώτος που είχε αυτό το hobby της παρατήρησης ήταν ο μεγάλος φιλόσοφος Αριστοτέλης, ο οποίος ίδρυσε τη Βιολογία 2.300 χρόνια πριν τον Δαρβίνο! Το μέρος της ίδρυσης; Ο σημερινός κόλπος Καλλονής, όπου τότε βρισκόταν η Αρχαία Πύρρα, στη σημερινή Αχλαδερή.

Όλες αυτές οι πληροφορίες ήρθαν στην επιφάνεια από μια –δεν γνωρίζω κατά πόσο- τυχαία ανακάλυψη ενός καθηγητή της Εξελικτικής Βιολογίας από τη Νέα Ζηλανδία, του Armand Marie Leroi. Ο ίδιος περιγράφει ότι όταν πριν από 10 περίπου χρόνια βρισκόταν για διακοπές στην Αθήνα, αποφάσισε να ταξιδέψει και στη Λέσβο. Πριν ξεκινήσει, αναζήτησε σε ένα βιβλιοπωλείο στο Μοναστηράκι βιβλία για το νησί. Εκεί ανακάλυψε το βιβλίο του Αριστοτέλη «Περί τα Ζώα Ιστορίαι». Στο έργο αυτό, που μάλλον πολύ λίγοι το γνωρίζουν, περιέχονται παρατηρήσεις σχετικά με τη βιολογία των ζώων, που καταγράφηκαν κατά την επίσκεψη του φιλόσοφου στο νησί μας το 345 πΧ, όπου ήρθε (να φανταστούμε όχι αεροπορικώς...) με σκοπό να συναντηθεί με τον φίλο του, φιλόσοφο και βοτανολόγο Θεόφραστο. Ο Αριστοτέλης επισκεπτόταν συχνά τον κόλπο της Καλλονής και μελετούσε οτιδήποτε ζούσε εκεί, τα ψάρια, τα οστρακόδερμα, τα χταπόδια, τα δελφίνια. Ενδιαφερόταν επίσης για τα πουλιά, τα ερπετά τα σαλιγκάρια και τα έντομα που ζούσαν στις πλαγιές του νησιού. Κάπως έτσι ίδρυσε την επιστήμη της

Βιολογίας. «Η Αρχαία Πύρρα υπήρξε για τον Αριστοτέλη ό,τι τα νησιά Γκαλαπάγκος για τον Δαρβίνο», υποστηρίζει ο καθηγητής Leroi, ο οποίος πρότεινε στο BBC να δημιουργήσει ένα ντοκιμαντέρ αφιερωμένο στην προσφορά του Αριστοτέλη στη Βιολογία. Ο τίτλος του, «**Η Λιμνοθάλασσα του Αριστοτέλη**» («Aristotle's Lagoon» [youtube.com/watch?v=n3_jEk8-Mdc](https://www.youtube.com/watch?v=n3_jEk8-Mdc)). Και βέβαια, η λιμνοθάλασσα δεν είναι άλλη από τον κόλπο Καλλονής.

Είναι ένα όμορφο ντοκιμαντέρ! Δεν θα μπορούσε να μην είναι, αφού ασχολείται με το νησί μας, τη Λέσβο, με τα ζώα, με την επιστήμη, και τέλος με την προσπάθεια ενός ανθρώπου να κατανοήσει την απέραντη ποικιλία και ομορφιά του φυσικού κόσμου, 2.300 χρόνια πριν.

Να, λοιπόν, ο πρώτος «πουλάκης». Και οι σημερινοί διάδοχοί του, ως συνεχιστές του Αριστοτέλη, προσφέρουν στο νησί μας κάτι μοναδικό: την εκτίμησή τους για τον θαυμάσιο βιολογικό πλούτο του.

Σας ευχαριστώ.

